

Kaupungin kokoiseksi ulkomuseoksi?

Joensuun kaupunki täyttää 2018 juhlallisesti 170 vuotta. Tämän historiallisen matkan varrelle mahtuu monenlaista sattumaa ja tapahtumaa, jotka olennaisesti liittyvät eri kaupunginosien historiaan. Sitä varhaisemmalta ajalta tunnetaan kivikautisia asuinpaikkoja Mutalasta, Siihtalasta, Iiksenvaaralta sekä Pataluodosta. Pronssi- ja rautakauden asutusta on ollut ainakin Varaslammen seutuvilla.

Historian saatossa kaupunginosat, puistot tai niiden tiet ovat saaneet nimen tai jonkun muun merkityksen historiallisista tapahtumista. Esimerkiksi Nepenmäki on nimetty alueella huvilaa ylläpitäneen Frithiof Napoleon Neppenströmmin mukaan, joka oli mm. 1892–1893 Joensuun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja ”erityisesti Neppenström oli huolissaan naisten oikeuksien parantamisesta ja ajoi ajalleen epätyypillisesti naisille tasa-arvoisempaa osallistumismahdollisuutta päätöksentekoon.”

Koska kaupunkimme monet ulkoilalueet sisältävät paljon kaupungin kehityksen kannalta merkityksellistä historiaa, niin me allekirjoittaneet esitämme, että koko kaupungista kehitetään liikunnallinen ulkomuseo, jossa aluehistoriaa esitellään infotauluilla liikunta- ja pyöräreittien varrella. Reitistö voisi olla älypuhelimilla ohjautuva sekä lisätietoa verkon kautta antava. Erityispiirre olisi, jos turistit voisivat saada esim. museolta polkupyöriä vuokralle.

Samps Jääskeläinen

 Sirpa Hyökki Hannu Kelo
 Sari Smeinen Risto Ikonen
 Veikko Oinonen Hannu Antti
 Teemu Arponen Pössi Ikonen
 Jussi Wiltonen Jaana Toikka
 Osmo Koski
 Eero Bogdanoff
 Saara Paukku
 Krista Mikkonen
 Päivi Järvinen
 Antti Kainulainen

Kaupunginvaltuusto	§ 86	26.09.2016
Vapaa-aikalautakunta	§ 78	15.11.2016
Kaupunginhallitus	§ 434	28.11.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 131	19.12.2016

Valtuutettu Sampsa Jääskeläisen ynnä muiden valtuustoaloite kaupungin kehittämisestä liikunnalliseksi ulkomuseoksi

8556/12.04.00/2016

KV 26.09.2016 § 86

Valtuutettu Sampsa Jääskeläinen jätti 26.9.2016 kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen kaupungin kehittämisestä liikunnalliseksi ulkomuseoksi.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös valtuutetut Sirpa Hyökki, Sari Sallinen, Veijo Oinonen, Teemu Arponen, Jussi Wihonen, Osmo Kokko, Eero Bogdanoff, Saara Paukku, Krista Mikkonen, Päivi Järvinen, Antti Kainulainen, Hannu Holopainen, Risto Ikonen, Hannele Autti, Päivi Ikonen ja Jaana Tolkki.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

VAPAALK 15.11.2016 § 78

Valtuustoaloitteessa esitetään, että koko kaupungista kehitetään liikunnallinen ulkomuseo Joensuun kaupungin juhluvuoteen 2018 mennessä. Alueiden historiaa esiteltäisiin infotauluilla liikunta- ja pyöräreittien varrella. Reitistö voisi olla myös älypuhelimilla ohjautuva ja lisätietoja verkon kautta antava. Esityksessä toivotaan turistien pystyvän vuokraamaan museolta polkupyöriä.

Pohjois-Karjalan museo Hilma pyrkii toteuttamaan projektirahoituksen puitteissa Joensuun kaupungin kulttuurihistoriallisten paikkojen esittelyä. Museo tuotti vuonna 2014 kartan Pielisjoen varren historiallisista kanavista, silloista ja teollisuuslaitoksista. Lisäksi karttaan on merkitty muutamia arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti kiinnostavia kohteita Joensuun kaupungin alueelta. Kartta esittelee maitse ja vesitse helposti saavutettavia ja nähtäviä kohteita. Esitekartta toteutettiin Karelia ENPI CBC- rahoitusta saaneessa Museum Hypertext- hankkeessa suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Esitekarttoja on ollut jaossa museossa.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut toteuttivat yhdessä vuonna 2015 Kulkurit – kävellen kotiseudulla-hankkeen. Hankkeen tavoitteena oli tehdä ympäri kaupunkia pääasiassa ikäihmisille suunnattuja helppokulkuisia ja mielenkiintoisia kulttuurikävelyreittejä, jotka kannustaisivat ulkona liikkumiseen. Hankkeen budjetti oli 22 000 € ja sitä rahoitti Itä-Suomen aluehallintovirasto.

Kuuden kuukauden pituisen hankkeen aikana toteutettiin paikallisten kulttuurikohteiden läheisyyteen 14 reittiä. Hankkeessa ei tuotettu uusia esteettömiä väyliä, vaan kohteet valittiin kaupungin väestörakenteen,

alueiden valmiin helppokulkuisuuden sekä kulttuuriannin perusteella ikäihmisille sopiville alueille. Tavoitteena oli, että reitit palvelevat erikuntoisia ihmisiä, joten niistä tehtiin vaikeustasoltaan erilaisia; niiden tuli olla helppokulkuisia ja osan täysin liikuntaesteettömyyskriteerit täyttäviä.

Reiteistä teetettiin esitteet, jotka sisälsivät kartat ja esittelytekstejä kohteista. Lisäksi reitit merkattiin maastoon tarroin, jotta liikkuja tietää olevansa oikealla reitillä. Kohteiden laajemmat sisältökuvaukset lisättiin internetiin, jolloin kartat, kuvaukset kohteista sekä tulostusmuotoiset esitteet ovat helposti saatavilla. Reittien esittelyiden tueksi internetiin laitettiin Pohjois-Karjalan museon valokuva-arkiston reittikohteiden historiallista kuvitusta. Esitteissä on myös QR-koodit, josta koodi ohjaa kohteen lisätietoihin hankkeen internet-sivuille. Materiaalit on tallennettu Kulkurit – kävellen kotiseudulla internet-sivustolle osoitteessa www.joensuu.fi/kulkurit. Painettuja esitteitä on jaossa kaupungin toimitaloissa muun muassa kirjastoissa, palvelutaloilla ja palvelupisteillä. Ilahduttavaa on ollut havaita, että hankkeen päättymisen jälkeen Kulkurit-reittien suosio on ollut jatkuvaa ja reittejä käyttävät monet muutkin kuin ikääntyneet eli kohderyhmä on laajentunut hankkeen alkuperäisestä suunnitelmasta.

Tällä hetkellä Pohjois-Karjalan museossa valmistellaan EU-hanketta, jossa lisätyn todellisuuden avulla esitellään yhden kaupunginosan kulttuurihistoriallisia kohteita. Hankkeen kokemuksia aikanaan hyödyntäen on mahdollista tuottaa samanlaisia sisältöjä myös muista kaupungin kulttuurihistoriallisista kohteista.

Käytännössä aloitteessa esitetyn mobiilipalvelun rakentaminen maksaa 6 000- 10 000 euroa ja mikäli palveluun halutaan kuvaa, ääntä tai videoita, niin hinta nousee selvästi. Lisäksi palvelun sisällöntuotantoon pitäisi varata henkilöresurssia ainakin kuudeksi kuukaudeksi, n. 18 000 €. Lisäksi palvelun ylläpito tulee vaatimaan resursointia vuosittain. Yhteensä lisärahoitusta aloitteen mukaisen palvelun tekemiseen tarvitaan 24 000-28 000 €.

Helsingissä on monen muun eurooppalaisen kaupungin tavoin kaupunkipyöräjärjestelmä, jonka tarkoituksena on lainata tai vuokrata yhteiskäyttöpolkupyöriä. Järjestelmä on yleensä joko kaupungin tai yksityisen tahon hallinnoima, sitä voi rahoittaa myös joku yhteistyötaho. Helsingissä kaupunkipyöräpalvelusta vastaa Helsingin seudun liikenne. Pyörän vuokraajat rekisteröityvät käyttäjiksi ja saavat rekisteröitymisen yhteydessä tunnuksen, jota vastaan voivat vuokrata eri pyöräasemille sijoitettuja pyöriä. Vastaavanlainen järjestelmä voisi toimia myös Joensuussa.

Valmistelijat: museonjohtaja Tarja Raninen-Siiskonen, terveystuunnittelija Heini Lehikoinen, kulttuurisihteeri Sari Suvanto

Vapaa-aikajohtajan päätösehdotus:
Vapaa-aikalautakunta päättää antaa yllä olevan vastuksen aloitteeseen.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä esitetyn vastauksena Sampsa Jääskeläisen ynnä muiden
valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 19.12.2016 § 131

Ehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä esitetyn vastauksena Sampsa Jääskeläisen ynnä muiden
valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:
Asiassa käytiin keskustelu, jossa yksi valtuutettu käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.